C/2025/4001

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Suediei

(C/2025/4001)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ([2]), în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([3]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu până la trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) JO L 306, 23.11.2011, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Cheltuielile nete, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând un impuls bugetar finanțat de Uniune. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Suedia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 28 mai 2021, Suedia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 4 mai 2022, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei ([6]), care a fost modificată la 9 noiembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([7]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Suedia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător, este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele aferente aceleiași reforme sau investiții atinse anterior.

(5) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Suediei ([8]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2028 și stabilește o constrângere bugetară sub forma unei rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pe o perioadă de patru ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă 2025, în care a identificat Suedia printre statele membre pentru care era necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([9]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea; (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea

([4]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 4 mai 2022 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei (doc. ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD1).

([7]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 9 noiembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 4 mai 2022 privind aprobarea evaluării planului de redresare și reziliență al Suediei (doc. ST 14474/2023).

([8]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Suediei (JO C, C/2025/644, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([9]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor și favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) La data de 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară din 2025 pentru Suedia. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Suedia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Suedia. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Suedia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

(10) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Suedia. Principalele constatări ale evaluării de către Comisie a vulnerabilităților macroeconomice cu care se confruntă Suedia în sensul regulamentului respectiv au fost publicate la 13 mai 2025 ([10]). La 4 iunie 2025, Comisia a concluzionat că Suedia se confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, rămân relevante vulnerabilitățile legate de piața imobiliară și de nivelul ridicat al datoriei private și, deși intensitatea lor s-a atenuat recent, vulnerabilitățile identificate persistă în absența unei acțiuni ferme. Deși au scăzut ușor, cifrele privind datoria gospodăriilor și a întreprinderilor rămân printre cele mai ridicate din UE, în timp ce prețurile locuințelor au rămas constante în termeni nominali, dar continuă să fie supraevaluate. Înăsprirea condițiilor financiare a condus, de asemenea, la o scădere bruscă a construcției de locuințe și a exercitat o presiune suplimentară asupra gospodăriilor și a cheltuielilor întreprinderilor, iar sectorul financiar continuă să fie foarte expus la sectorul imobiliar, inclusiv la sectorul imobiliar comercial. Progresele în materie de politici au fost limitate. Cadrele de politică continuă să favorizeze achiziționarea de locuințe finanțate prin îndatorare, în timp ce persistă penuria ofertei de locuințe. Politica fiscală continuă să stimuleze deținerea de locuințe finanțate prin îndatorare prin deductibilitatea fiscală semnificativă a dobânzilor ipotecare. Măsurile care sporesc oferta de locuințe în viitor ar contribui la moderarea creșterii prețurilor locuințelor, dar nu pot înlocui reformele care vizează principalii factori determinanți ai datoriei gospodăriilor. Piața chiriilor nu a fost încă reformată. Aceste vulnerabilități se pot agrava în cazul în care se materializează o nouă creștere a achizițiilor de locuințe finanțate prin îndatorare și supraevaluarea prețurilor locuințelor ca urmare a relaxării măsurilor macroprudențiale, care pare să fie avută în vedere, pe lângă condițiile de finanțare mai favorabile.

Evaluarea raportului anual privind progresele înregistrate

(11) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Suedia: 4,0 % în 2025, 4,4 % în 2026, 4,4 % în 2027 și 4,6 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2023 de 10,7 % în 2025, 15,5 % în 2026, 20,6 % în 2027 și 26,1 % în 2028. La 30 aprilie 2025, Suedia și-a prezentat raportul anual privind progresele înregistrate ([11]) referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Suedia cu

([10]) SWD(2025)124 final.

([11]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat activarea coordonată a clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025.

(13) Pe baza datelor validate de Eurostat ([12]), deficitul public al Suediei a crescut de la 0,8 % din PIB în 2023 la 1,5 % în 2024, iar datoria publică s-a ridicat de la 31,6 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 33,5 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 6,1 %. În Raportul anual privind progresele înregistrate, Suedia estimează o creștere a cheltuielilor nete în 2024 la 6,1 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([13]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2024, de 0,7 % din PIB.

(14) Conform Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Suediei estimează o creștere a PIB-ului real de 2,1 % în 2025, în timp ce inflația IAPC este estimată la 2,1 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 1,1 % în 2025 și cu 1,9 % în 2026, iar inflația IAPC se va situa la 2,2 % în 2025 și la 1,6 % în 2026.

(15) În Raportul anual privind progresele înregistrate se estimează o scădere a deficitului public la 1,3 % din PIB în 2025 și o creștere a ponderii datoriei publice în PIB la 34,3 % din PIB până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 4,1 % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să fie de 1,5 % din PIB în 2025. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 1,7 %. Această rată de creștere mai scăzută a cheltuielilor nete în comparație cu rata din Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă proiecții diferite privind, printre altele, remunerarea salariaților și transferurile sociale în natură de către producătorii de pe piață. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi contracționistă în 2025, de 0,7 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 33,8 % până la sfârșitul anului 2025.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate din sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Suediei.

(17) Cheltuielile publice pentru apărare în Suedia au reprezentat 1,3 % din PIB în 2021, 1,7 % din PIB în 2022 și 1,8 % din PIB în 2023 ([14]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 2,3 % din PIB în 2024 și de 2,5 % din PIB în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 1,2 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021.

(18) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Suediei vor crește cu 1,7 % în 2025 și, cumulat, cu 7,9 % în 2024 și 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că rata de creștere din 2025 a cheltuielilor nete ale Suediei va fi inferioară ratei maxime de creștere recomandate, atât anual, cât și pentru exercițiile 2024 și 2025 luate împreună.

(19) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare pentru perioada de după 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 0,8 % din PIB în 2026. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 2,6 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea bugetară, care

([12]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

([13]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([14]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiunilor guvernamentale (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi una restrictivă în 2026, situându-se la 0,4 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 33,3 % până la sfârșitul anului 2026.

Principalele provocări legate de politici

(20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unei părți semnificative a provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Suediei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru implementarea cu succes a acestuia.

(21) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ) și a Fondului social european Plus (FSE+), s-a accelerat în Suedia. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Suedia ia deja măsuri în cadrul programelor sale aferente politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Suedia se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv cu deficite de competențe și neconcordanțe de competențe, și ar fi loc de consolidare a creșterii regionale, ținând seama de nevoile regionale legate de competitivitate, tranziția energetică și reziliența în domeniul apei. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Suedia trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([15]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(22) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Suedia ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(23) Pe lângă provocările economice și sociale abordate de planul de redresare și reziliență și de alte fonduri ale UE, Suedia ar trebui să soluționeze în mod eficace provocările restante legate de: (i) deteriorarea rezultatelor în materie de educație ale elevilor, în special ale celor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți; (ii) lacunele în materie de competențe, care sunt cele mai pronunțate pentru persoanele care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți; (iii) niveluri ridicate ale datoriei private, cuplate cu bunuri imobile supraevaluate; (iv) reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și (v) constrângerile privind capacitatea rețelei electrice și de transport legate de utilizarea surselor regenerabile de energie.

([15]) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

(24) Rezultatele Programului pentru evaluarea internațională a elevilor (PISA) din 2022 arată că declinul competențelor de bază ale elevilor suedezi începând din 2018 se numără printre cele mai pronunțate din UE, în special în domeniul matematicii. Se înregistrează un nivel deosebit de ridicat de rezultate slabe la învățătură în ceea ce privește competențele de bază în rândul elevilor proveniți din familii de migranți sau din medii socioeconomice defavorizate, creșterea prevalenței acestui fenomen fiind și mai pronunțată în rândul elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate. Există, de asemenea, un decalaj semnificativ de performanță între elevii autohtoni și cei de origine străină și este mai probabil ca elevii proveniți din familii de migranți să fie concentrați în anumite școli. Elevii din medii socioeconomice defavorizate sunt, de asemenea, subreprezentați în școlile private, ai căror elevi au, în medie, șanse mai mari de a se califica pentru studii de nivel superior. În 2022, 15 % dintre toți elevii care terminau învățământul secundar inferior aveau note prea scăzute sau incomplete, neputând astfel să se califice pentru învățământul secundar superior. Deficitul continuu de cadre didactice calificate, în special în școlile cu un număr mare de elevi defavorizați, prezintă un risc pentru calitatea sistemului de învățământ și agravează și mai mult rezultatele școlare din ce în ce mai slabe.

(25) Suedia se confruntă în continuare cu provocări în ceea ce privește integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupuri vulnerabile, în special a persoanelor care provin din medii defavorizate și din familii de migranți, precum și în ceea ce privește reducerea lacunelor rămase în materie de competențe. În 2023, Suedia a înregistrat cea mai ridicată rată a șomajului din UE pentru persoanele născute în afara UE, diferența dintre persoanele născute în afara UE și suedezii autohtoni rămânând deosebit de ridicată. Dintre persoanele din grupurile vulnerabile care sunt înregistrate drept șomeri, aproape jumătate nu au absolvit învățământul secundar superior și multe nu dispun de condițiile prealabile de bază pentru găsirea unui loc de muncă sau pentru studii, inclusiv de competențe lingvistice. Întrucât absolvirea învățământului secundar superior este esențială pentru obținerea unui loc de muncă în Suedia, ar fi necesare măsuri suplimentare pentru a sprijini studenții care urmează o formă de învățământ secundar superior, de învățământ superior sau o formare profesională. Acest lucru ar contribui la creșterea ofertei de forță de muncă calificată pentru a sprijini ocuparea forței de muncă, creșterea productivității și potențialul de creștere al economiei suedeze.

(26) Deficitul de forță de muncă și de personal calificat în sectoarele și în profesiile esențiale pentru tranziția verde, inclusiv în ceea ce privește producerea, implementarea și întreținerea tehnologiilor „zero net”, creează blocaje în procesul de tranziție către o economie neutră din punct de vedere climatic în Suedia. Există o cerere ridicată de ingineri și specialiști în tranziția verde, în special în nordul țării. Prin urmare, îmbunătățirea în continuare a relevanței pe piața muncii a sistemelor de educație și formare oferite care răspund nevoilor în schimbare ale pieței forței de muncă și măsurile specifice de perfecționare și recalificare sunt esențiale pentru reducerea deficitului de competențe și promovarea incluziunii și realocării forței de muncă.

(27) Nivelurile ridicate ale datoriei private și prețurile supraevaluate ale bunurilor imobile constituie dezechilibre macroeconomice care continuă să fie expuse riscului de corectare dezordonată. Prețurile locuințelor rămân ridicate, în timp ce persistă penuria la nivelul ofertei, deoarece construcția de noi locuințe rămâne sub cererea preconizată. Această penurie este legată de existența unor ineficiențe structurale, ca de exemplu concurența limitată din sectorul construcțiilor, cauzată de barierele la intrare pentru întreprinderile mici și întreprinderile străine, și capacitatea marilor dezvoltatori de a controla resursele funciare. Sarcina fiscală globală asupra bunurilor imobile rămâne relativ scăzută, din cauza deducerilor fiscale generoase ale dobânzilor plătite pentru creditele ipotecare și a impozitelor recurente scăzute pe bunuri imobile. Impactul modificărilor de politică asupra plăților ipotecare după impozitare este dificil de evaluat, din cauza faptului că nu sunt disponibile date referitoare la gospodării cu privire la active și pasive. Disponibilitatea acestor date ar putea contribui la eficientizarea modului de elaborare a politicilor, ceea ce ar putea reduce obstacolele la intrarea pe piața locuințelor și ar putea contribui la o repartizare mai egală în rândul populației a problemelor legate de locuințe. Piața chiriilor oferă puține alternative și încă trebuie reformată pentru a reduce listele de așteptare și pentru a promova construirea de locuințe de închiriat. Orice relaxare a politicii macroprudențiale înaintea reformelor menite să abordeze disfuncționalitățile existente ale pieței ar putea duce la creșterea prețurilor locuințelor, ducând, totodată, la creșterea datoriei gospodăriilor.

(28) Dacă continuă politicile actuale, Suedia nu este pe cale să își îndeplinească obiectivele UE pentru 2030 de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Emisiile de gaze cu efect de seră din această țară au crescut în 2024, iar mai multe studii efectuate de organisme oficiale și independente sugerează că politicile actuale ale Suediei vor duce la un decalaj semnificativ față de obiectivele climatice ale UE pentru 2030. În special, acest decalaj reflectă recentele schimbări de politică, inclusiv reducerea obligațiilor în ceea ce privește amestecarea biocombustibililor și reducerea taxelor pe combustibilii lichizi, care au condus la o creștere a emisiilor generate de transportul rutier, principala sursă de emisii de gaze cu efect de seră generate de combustibilii fosili din Suedia.

(29) Deși Suedia continuă să fie statul membru cu cea mai mare pondere a energiei din surse regenerabile în consumul său final de energie, constrângerile în ceea ce privește capacitatea rețelei electrice și transportul pot împiedica implementarea în continuare a surselor regenerabile de energie. Eliminarea acestor constrângeri este esențială, deoarece se preconizează că consumul final de energie electrică al Suediei va crește semnificativ până în 2045, ca urmare a nevoilor tot mai mari de electrificare din sectorul industriei și al transporturilor. Îmbunătățirea accesului la potențialul neexploatat al Suediei în ceea ce privește sursele regenerabile de energie ar putea permite electrificarea în curs a industriilor din sudul țării și ar putea sprijini dezvoltarea industrială inovatoare și ecologică și decarbonizarea în nord. Este esențial, de asemenea, să se reducă consumul de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice, pentru a contribui la reducerea emisiilor de dioxid de carbon și la controlarea cheltuielilor cu energia pentru gospodării și întreprinderi. În ceea ce privește eficiența energetică, având în vedere traiectoria consumului de energie, Suedia riscă să nu își atingă obiectivul național de creștere a eficienței energetice cu 50 % până în 2030 comparativ cu 2005. Cu un consum de energie primară de peste 41 Mtep în 2023, Suedia se numără în continuare printre statele membre cu cel mai mare consum de energie pe cap de locuitor.

(30) Persistă o serie de obstacole în calea extinderii capacității țării de a produce energie din surse regenerabile. Un astfel de obstacol este reprezentat de procedurile imprevizibile de acordare a autorizațiilor atât pentru energia eoliană offshore, cât și pentru cea onshore. Barierele care decurg din procedurile de autorizare ineficiente și din drepturile de veto ale municipalităților și ale autorităților de apărare, printre altele, creează incertitudine în materie de investiții și împiedică exploatarea potențialului oferit de sursele regenerabile de energie.

(31) Având în vedere bilanțul aprofundat realizat de Comisie și concluziile privind existența unor dezechilibre, recomandările formulate în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 se reflectă în recomandarea 5. Politicile menționate în recomandarea (5) contribuie la abordarea vulnerabilităților legate de piața imobiliară și de nivelul ridicat al datoriei private.

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Suedia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare și securitate și gradul de pregătire în aceste domenii, asigurând în același timp sustenabilitatea datoriei în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să adere la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să asigure implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ și FSE +), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să asigure atingerea obiectivelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin reducerea, în special, a emisiilor generate de transportul rutier. Să reducă dependența de combustibilii fosili prin accelerarea utilizării surselor regenerabile de energie, inclusiv prin extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei, precum și prin îmbunătățirea eficienței energetice. Să accelereze și să raționalizeze procedurile de autorizare pentru utilizarea surselor regenerabile de energie, în special pentru energia eoliană offshore și onshore, și să evite anularea proceselor de acordare a autorizațiilor.

4. Să îmbunătățească performanța educațională, inclusiv a elevilor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți, prin abordarea deficitului persistent de cadre didactice calificate, prin asigurarea unor oportunități egale de acces la sistemul de învățământ și prin sprijinirea în continuare a tranziției elevilor către învățământul secundar superior. Să dezvolte competențele forței de muncă, în special ale persoanelor care provin din medii socioeconomice defavorizate și din familii de migranți, prin măsuri de politică și resurse specifice, pentru a îmbunătăți integrarea acestora pe piața forței de muncă.

5. Să îmbunătățească eficiența pieței locuințelor, inclusiv prin introducerea de reforme pe piața chiriilor. Să stimuleze investițiile în construcția de locuințe pentru a reduce cele mai urgente deficite. Să elimine obstacolele structurale pentru a facilita construcția de locuințe. Să abordeze riscurile legate de gradul ridicat de îndatorare a gospodăriilor prin reducerea progresivă a deductibilității fiscale aplicate dobânzilor aferente împrumuturilor ipotecare sau prin mărirea impozitelor recurente pe bunurile imobile, elaborând, în același timp, instrumente adecvate pentru o mai bună evaluare și direcționare a politicilor. Să mențină măsurile macroprudențiale.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE